

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2022.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Στασιμότητα στις ανασκαφές και στις εργασίες ανάδειξης των μυκηναϊκών μνημείων στην περιοχή Προσηλίου Βοιωτίας»

Το 2017 πραγματοποιήθηκε μία από τις πιο σπουδαίες αρχαιολογικές ανακαλύψεις των τελευταίων ετών για την περιοχή της Βοιωτίας. Συγκεκριμένα, στο Προσήλιο Βοιωτίας, εντός των ορίων του Δήμου Λεβαδέων και κοντά στον Ορχομενό¹, η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως έναν από τους μεγαλύτερους λαξευτούς μυκηναϊκούς τάφους που έχουν βρεθεί μέχρι στιγμής στην Ελλάδα.

Η ανασκαφική αυτή επιτυχία σηματοδότησε, μάλιστα, και τον πρώτο χρόνο του πενταετούς προγράμματος συνεργασίας ανάμεσα στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, μέσω της Εφορίας Αρχαιοτήτων Βοιωτίας, και της Βρετανικής Σχολής Αθηνών / Πανεπιστήμιο του Cambridge. Η συνεργασία αυτή προέκυψε από την ανάγκη συστηματικότερης διερεύνησης της περιοχής, μετά την ανακάλυψη του πρώτου συλημένου τάφου μεταξύ 14 θαλαμοειδών τάφων που είχαν εντοπιστεί στο πλαίσιο εργασιών σε ιδιωτικό χώρο το 2012.

Όπως εικάζει η ανασκαφική ομάδα, ο πιο πρόσφατα ανασκαμμένος τάφος σχετίζεται με το μυκηναϊκό ανάκτορο που αποτελούσε το σημαντικότερο πολιτικό και κοινωνικό κέντρο της βόρειας Βοιωτίας κατά τον 14^ο και 13^ο αι. π.Χ., και από το οποίο απέχει μόλις 3,5 χιλιόμετρα.

Όπως, μάλιστα, είχε ανακοινωθεί αμέσως μετά την ανακάλυψή του, ο σχεδιασμός ήταν το 2018 να γίνει μελέτη των ευρημάτων από τον τάφο του Προσηλίου και το 2019 θα είχαμε τη συνέχεια και ολοκλήρωση της ανασκαφής².

¹ Βλ. <https://www.themata-archaiologias.gr/%cf%83%cf%80%ce%bf%cf%85%ce%b4%ce%b1%ce%af%ce%b1-%ce%b1%cf%81%cf%87%ce%b1%ce%b9%ce%bf%ce%bb%ce%bf%ce%b3%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b1%ce%bd%ce%b1%ce%ba%ce%ac%ce%bb%cf%85%cf%88%ce%b7-%ce%ba%ce%bf%ce%bd/>

² Βλ. <https://gr.euronews.com/culture/2017/09/19/mikinaikos-tafos-prosilio-viotia>

Επίσης, κατά τη διάρκεια σχετικής παρουσίασης σε Ημερίδα³ το 2017, η Διευθύντρια της ΕΦΑ Βοιωτίας, κα Αλεξάνδρα Χαραμή, είχε προσδιορίσει ως επόμενο στόχο την εξέταση της σχέσης του τάφου αυτού με έναν άλλο τάφο μόλις 15 μέτρα μακριά του, ώστε να δοθούν απαντήσεις σε μία σειρά αρχαιολογικών ερωτημάτων για τον πληθυσμό της περιοχής, αλλά και γενικότερα για τις ταφές κατά τον 14^ο και 13^ο αι. π.Χ.

Στο πλαίσιο της ίδιας παρουσίασης, η κα Χαραμή είχε μιλήσει ειδικότερα για σχεδιασμό γεωφυσικής διασκόπησης του νεκροταφείου, προγραμματισμό μελέτης και συντήρησης του υλικού για το 2018, αλλά και την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης για τη συνέχιση των ανασκαφών από το 2019 έως το 2021, οπότε και θα έληγε η συνεργασία με την Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή. Έκανε λόγο, τέλος, και για επικείμενη κάλυψη και σφράγιση του μνημείου, με χρηματοδότηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΠΟΑ, με σκοπό την προστασία του μνημείου, καθώς και για μετατροπή του τάφου σε ασφαλή επισκέψιμο χώρο για το κοινό και τις σχολικές ομάδες, κατόπιν μελέτης στερέωσης και ανάδειξης του μνημείου.

Ως εκ τούτων:

Επειδή η Βοιωτία αποτελεί περιοχή σε μεγάλο βαθμό αρχαιολογικά ανερεύνητη, ειδικότερα στις βορειοανατολικές περιοχές της και τον Ορχομενό, παρόλο που φαίνεται να έχει αποτελέσει σημαντικό πολιτισμικό κέντρο κατά τον 14^ο και τον 13^ο αι. π.Χ.

Επειδή σε συνέχεια της σημαντικής ανακάλυψης του μυκηναϊκού τάφου το 2017, είχαν ανακοινωθεί μία σειρά από στόχους ανάδειξης των ευρημάτων, αλλά και συνέχισης του αρχαιολογικού έργου.

Επειδή κάθε πρωτοβουλία επένδυσης στην ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων της Βοιωτίας είναι ικανή να αποτελέσει «ατμομηχανή» συνολικότερης ανάπτυξης της περιοχής.

Επειδή η συνεργασία της ΕΦΑ Βοιωτίας και της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής/ Πανεπιστήμιο Cambridge έχει ολοκληρωθεί από το 2021.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1) Ποιο το ακριβές σχέδιο και το χρονοδιάγραμμα των αρχαιολογικών εργασιών που αφορούν στα ευρήματα του Προσηλίου; Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι εργασίες; Υπάρχει παρακολούθηση της πορείας των εργασιών στο Προσήλιο από την πλευρά του ΥΠΠΟΑ;

2) Σε ποιες ενέργειες έχει προχωρήσει το ΥΠΠΟΑ για την εξασφάλιση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό του, ώστε να πραγματοποιηθούν τα σχεδιαζόμενα έργα για την ανάδειξη του μνημείου και την προσέλκυση επισκεπτών;

3) Ποιο ήταν το πλήρες πλαίσιο συνεργασίας της ΕΦΑ Βοιωτίας με την Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή και ποιος ο απολογισμός από την ολοκλήρωσή της; Υπάρχει ενδεχόμενο ανανέωσης της συνεργασίας;

³ Βλ. https://www.youtube.com/watch?v=VxCW9N_B_WE

Οι Ερωτώντες και Ερωτώσες Βουλευτές

Πούλου Γιώτα

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βαρεμένος Γεώργιος

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μουζάλας Ιωάννης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Ραγκούσης Ιωάννης

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Σπίρτζης Χρήστος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φωτίου Θεανώ